
การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย
The Effects of Children as Researchers Learning on Self-discipline of
Preschool Children

วารุณี นาวลัย*

Warunee Nayan

ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์**

Dr.Sirima Pinyoanantapong

ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์***

Dr.Booncherd Pinyoanantapong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายหญิงอายุระหว่าง 3-4 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตพัฒนาซึ่งเลือกแบบเจาะจงมา 1 ห้องเรียนจากทั้งหมด 5 ห้อง จำนวน 25 คน ทำการทดลองสัปดาห์ละ 4 วันๆ ละ 50 นาที ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยและแบบสังเกตความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ One-way Repeated-measures ANOVA ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับพฤติกรรมก่อนการทดลองโดยรวมและรายด้านทุกด้านเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปฏิบัติได้หรือปฏิบัติได้บ้างเล็กน้อย ระหว่างการทดลองโดยรวมและรายด้านทุกด้านเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ตามลำดับ ส่วนหลังการทดลองโดยรวมและรายด้านทุกด้านเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกครั้ง 2) ผลการเปรียบเทียบ พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวม ก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$ การทดลองในครั้งนี้ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับร้อยละ 99 ส่วนพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองรายด้านทุกด้าน ก่อน ระหว่างการทดลอง หลังการทดลองเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .01$ ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับร้อยละ 99, 98, 98 และ 98 ตามลำดับ

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย / พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย /
วินัยในตนเอง

*นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

***รองศาสตราจารย์พิเศษภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ABSTRACT

The purposes of this study was to investigate the levels of behavioral changes with self-discipline of preschool children who received children as researchers learning and to compare the changes. The sample used in the research was boys and girls, with 3-4 years of age, of first year kindergarten in the first semester of 2011 academic year of Satit Pattana School. One class with 25 students was selected from 5 classes by purposive sampling. The experiments were carried out within the period of 8 weeks, 4 days a week and it took 50 minutes for each one. The instruments used in the study were plans of children as researchers learning and an observation form for the self-discipline of preschool children with the reliability of .80. The data were statistically analyzed by using mean, standard deviation and One-way repeated-measures ANOVA. The results of study were as follows. 1) Regarding the levels of behavior before the experiments, both in general and in all individual areas, the children expressed a little of self-discipline behavior at the level of practice. During the experiments, both in general and in all individual areas, they expressed self-discipline behavior at the level of practice by themselves. After the experiments, both in general and in all individual areas, they expressed self-discipline behavior at the level of practice all the time by themselves. 2) According to the comparison of self-discipline behavior in general before, during and after the experiments, the means of changes were increased with statistical significance at $p < .01$. The experiments affected the self-discipline behavior in general at the level of 99%. For the self-discipline behavior in all individual areas before, during and after the experiments, the means of changes were increased with statistical significance at $p < .01$. The experiments affected the self-discipline behavior in individual areas at the levels of 99%, 98%, 98% and 98% respectively.

Keywords : Researchers Learning / Self-discipline of Preschool / Self-discipline

บทนำ

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคมหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (2546, หน้า 5) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขในหมวด 4 มาตรา 22 และ 24 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 12) กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพและจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดการเผชิญสถานการณ์และเรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็นรักการอ่านและเกิดใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องโดยผสมผสานสาระความรู้รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในปัจจุบันสังคมโดยรวมได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วโดยมุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นหลักซึ่งความเจริญรุ่งเรืองของประเทศเป็นสิ่งที่คนในชาติปรารถนาแต่การพัฒนาสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยพื้นฐานพฤติกรรมโดยรวมของคนในชาติโดยใช้กฎกติกาเดียวกันซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีซึ่งเป็นพื้นฐานของพฤติกรรมในการใช้กฎกติการ่วมกันก็คือการมีวินัยในตนเองหมายถึงระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้บุคคลประพฤติปฏิบัติ

ในการดำรงชีวิตร่วมกันเพื่อให้อยู่อย่างราบรื่นมีความสุขความสำเร็จโดยอาศัยการฝึกอบรมให้ปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง ปัจจุบันวินัยมีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคมอย่างมากและมีความจำเป็นยิ่งขึ้นในสังคมอนาคตที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีปรากฏว่าปัญหาของวินัยในสังคมไทยอยู่ในขั้นรุนแรงและน่าเป็นห่วงยอมรับว่า การที่คนไทยขาดวินัยในตนเองแม้แต่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ เช่นการไม่เข้าแถวตามลำดับ การไม่ตรงต่อเวลา ผิดวันประกันพรุ่ง ไม่ข้ามสะพานลอย คุยโทรศัพท์ในโรงภาพยนตร์ จนถึงเรื่องใหญ่ๆ เช่น การฝ่าฝืนกฎจนเกิดอุบัติเหตุ การหนีภาษี การขาดประชุมจะกลายเป็นเรื่องธรรมดาของคนในสังคมไปแล้วซึ่งหากพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้วจะเห็นได้ว่าสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นจุดเริ่มต้นของภัยอันตรายและความเสี่ยงหลายอย่างที่เรากำลังเผชิญอยู่ทั้งปัญหาเสพติดการมั่วสุมทางเพศทำร้ายร่างกายกัน การคอร์รัปชัน ความเห็นแก่ตัว (อุมาพร ตรังคมบัติ, 2542, หน้า 3) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทางรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 โดยมุ่งปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใฝ่การเรียนรู้มีระเบียบวินัยและมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมการมีวินัยในตนเองรวมถึงการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือละเมิดสิทธิของผู้อื่นการกระทำในสิ่งที่เหมาะสมที่จะตอบสนองความต้องการและสิทธิของผู้อื่นหรือการกระทำในสิ่งที่จะเป็นผลให้ตนประสบความสำเร็จในอนาคต

วินัยในตนเองเป็นกระบวนการค่อยเป็นค่อยไปอาศัยการแนะนำอบรมสั่งสอนจากผู้อื่นตั้งแต่เยาว์วัยเด็กจะพัฒนาการบังคับตนเองได้ โดยได้รับการแนะนำอย่างดีในวัยเด็กให้เด็กเข้าใจบทบาททางสังคมและจากการดูแบบและเลียนแบบอย่างที่ดีปฏิบัติกัน เด็กสามารถตระหนักถึงความจำเป็นในการทำตามสังคม เด็กจะได้รับความรู้มีไ้จากผู้ใหญ่เท่านั้น แต่ได้รับจากเพื่อนของเขาด้วยประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงปฐมวัยมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างฐานความพร้อมในการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา ตลอดจนบุคลิกภาพต่างๆ ต้องมีการอบรมสั่งสอนต่อเนื่องอย่างเหมาะสมจึงจะเกิดคุณธรรมหรือความดีได้ การจัด

ประสบการณ์สำหรับเด็กต้องอาศัยการจัดสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ในช่วงปฐมวัยตามตัวบ่งชี้ที่ 1 คือมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ จากมาตรฐานที่ 4 ได้กล่าวในเรื่องของควมมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจดีงามในเด็กปฐมวัย (คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, 2546, หน้า 31) ซึ่งถือเป็นวัยเริ่มต้น

การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย เป็นวิธีการสอนที่ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูนำไปปฏิบัติการสอนโดยผสมผสานบูรณาการการสอน การเรียนรู้ การแนะแนว และการประเมินเข้าด้วยกัน นำกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้เน้นเด็กเป็นสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแนวคิดของกระบวนการวิจัยเป็นหลักการแนวคิด และแนวปฏิบัติสู่การจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้งานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2545, หน้า 3) การวิจัยจึงเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้เริ่มต้นที่ความอยากรู้อยากเห็น นำไปสู่การค้นหาคำตอบ เกิดความรู้ใหม่แก่ผู้เรียน การให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นวิธีที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2545, หน้า 3-5) กล่าวว่า เด็กวัยนี้เป็นวัยแห่งช่วงพลังการเติบโตของชีวิตที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เพราะการวิจัยคือ กระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อันที่ครูนำไปปฏิบัติการสอนตอบสนองและสอดคล้องกับทิศทางการวิจัยของประเทศ คือ การวิจัยที่นำประเทศไปสู่การพึ่งพาตนเองและตรงกับแผนการวิจัย แผนการวิจัยวิธีการสร้างปัญญาให้กับทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับ การวิจัยพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน ให้รู้จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบนักวิจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมด้านวินัยมากขึ้นให้กับนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองระหว่างการทดลองและหลังการทดลองได้รับ

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 25 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตพัฒนาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เลือกมาแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย
2. แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

3. วิธีการดำเนินการทดลอง

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่างก่อนทดลองเป็นระยะ 1 สัปดาห์
2. จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำการทดลองให้เหมาะสม

3. จัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน (Baseline data) โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 1 คน ทำการสังเกตความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์จากการจัดประสบการณ์แบบปกติของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน โดยบันทึกผลรวมของการสังเกตทั้ง 4 วันลงในแบบประเมินพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยมีหัวข้อเรื่องที่ปรากฏขึ้นมาจากความสนใจของเด็ก

4. ดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 50 นาที ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้และเลือกหัวข้อเนื้อหาที่สนใจ

1. สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก
2. เชิญชวนให้เด็กเสนอเรื่องหรือสร้างสถานการณ์เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในสิ่งที่นำเสนอ
3. ครูสังเกตและจดบันทึกในหัวข้อที่เด็กต้องการศึกษาเรียนรู้
4. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษาร่วมกัน
5. เด็กและครูร่วมกันเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่สนใจศึกษา
6. ครูวางแผนกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นเด็กค้นคว้าวิจัยหาความรู้

1. การสำรวจแหล่งเรียนรู้
 - 1.1 ครูพาเด็กให้ได้รับประสบการณ์จริงจากแหล่งเรียนรู้เพื่อฝึกฝนทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์
 - 1.2 ให้ความรู้พื้นฐานแก่เด็กเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ
 - 1.3 ครูกระตุ้นด้วยคำถามให้เด็กเกิดความสนใจและให้เด็กซักถามปัญหา
 - 1.4 ครูจดบันทึกสิ่งที่เด็กถามคำถาม
 - 1.5 ครูกระตุ้นให้เด็กออกมาเล่าประสบการณ์ที่ได้ไปสำรวจแหล่งเรียนรู้
 - 1.6 ให้เด็กเล่าถึงประสบการณ์ที่ได้ไปแหล่งเรียนรู้
2. การเลือกหัวข้อที่จะศึกษา
 - 2.1 ครูให้เด็กช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กๆ ต้องการทำ
 - 2.2 ครูทำแผนที่ความคิดจากคำตอบของเด็กทุกคนเพื่อเห็นภาพรวม
3. การศึกษาค้นคว้า ชัดเขียน และจดบันทึก
 - 3.1 ครูจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกทำตามความสนใจและความถนัดของแต่ละคน
4. นำเสนอผลงาน
 - 4.1 เด็กช่วยกันนำเสนอผลงานของตนเอง
 - 4.2 ครูกระตุ้นให้เด็กภาคภูมิใจในผลงาน
 - 4.3 ครูกระตุ้นให้เด็กสนใจอยากแสวงหาความรู้ต่อไป

ขั้นที่ 3 การประเมิน

สรุปและจัดทำผลงานความรู้

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากเรื่องที่ศึกษา
2. ครูกระตุ้นให้เด็กมีความภาคภูมิใจในเรื่องที่ตนเองศึกษาไปใช้ประโยชน์ และกระตุ้นให้เด็กเกิด

ความอยากเรียนรู้ต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีผู้สังเกต 2 ท่าน โดยสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล
2. การสังเกตความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยผู้สังเกตทั้งสองคนจะสังเกตพฤติกรรมเด็กคนเดียวกัน พร้อมกันในช่วงเวลาเดียวกัน
3. เมื่อสิ้นสุดการทดลองในแต่ละสัปดาห์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบกับข้อมูลพื้นฐานทุกด้านเพื่อศึกษาระยะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ตลอดช่วงระยะเวลาการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานก่อนการทดลองและขณะทำการทดลองในแต่ละสัปดาห์ โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (One-way Repeated-measures ANOVA) โดยใช้การคำนวณในโปรแกรม คอมพิวเตอร์
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ในแต่ละช่วงเวลา โดยใช้ LSD แบบวัดซ้ำ โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมและรายด้าน สรุปดังนี้ ก่อนการทดลองเด็กแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับปฏิบัติได้หรือปฏิบัติได้บ้างเล็กน้อยทุกด้าน และระหว่างการทดลองเด็กแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับปฏิบัติได้ด้วยตนเองได้บ้างทุกด้าน ส่วนหลังการทดลองเด็กแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับปฏิบัติได้ด้วยตนเองทุกครั้งทุกด้าน

2. การศึกษาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมและรายด้าน สรุปดังนี้

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวม ก่อนทดลอง ระหว่างทดลองและหลังการทดลอง เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการทดลองในครั้งนี้ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับร้อยละ 99 ส่วนพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองรายด้านทุกด้าน ก่อน ระหว่างทดลองและ หลังการทดลอง มีค่าเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับร้อยละ 99, 98, 98 และ 98 ตามลำดับ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลองและหลังการทดลองมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมและรายด้านเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยสามารถส่งเสริมพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้น อภิปรายได้ดังนี้

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย มีคะแนนก่อนทดลอง ระหว่างทดลองและหลังทดลอง มีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองรายด้าน คือ ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การรอคอยและความซื่อสัตย์และโดยรวมเป็นดังนี้ ก่อนการทดลองอยู่ในระดับ 0 คือ เด็กไม่แสดง

พฤติกรรมออกเลยทุกด้าน ระหว่างการทดลองอยู่ในระดับ 2 คือเด็กแสดงพฤติกรรมออกได้ด้วยตนเองเป็นบางครั้งทุกด้าน ส่วนหลังการทดลองอยู่ในระดับ 3 คือเด็กแสดงพฤติกรรมออกได้ด้วยตนเองทุกครั้งทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้น และส่งเสริมพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองให้กับเด็กจำเป็นต้องฝึกฝนให้เป็นนิสัยในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับศศิรินทร์ นิลจันทร์ (2547, หน้า 19) ที่กล่าวว่า วินัยในตนเองมีความสำคัญต่อบุคคลที่ต้องอยู่ร่วมกันในสังคม บุคคลจึงควรควบคุมการกระทำความประพฤติ และการปฏิบัติตนในการแสดงออกที่เหมาะสมเคารพกฎเกณฑ์ ระเบียบกติกาหรือข้อตกลง ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ สนใจเอาใจใส่ต่อความสำคัญของส่วนรวมและเห็นคุณค่าในการกระทำของตนเองอย่างมีระบบและระเบียบวิธีในการปฏิบัติตนต่อกฎเกณฑ์ของสังคม เด็กในช่วงนี้จะเรียนรู้จากเพื่อนและผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างด้านความพร้อมในการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และบุคลิกภาพต่างๆ ต้องมีการอบรมอย่างสม่ำเสมอจึงจะเกิดพฤติกรรมที่ดีต่อตัวเด็ก แต่สังเกตคะแนนเฉลี่ยก่อน ระหว่าง และหลังการทดลองมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ตลอดทั้ง 8 สัปดาห์ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยทำให้เด็กได้มีการสังเกต สืบค้น ค้นคว้าหาความรู้ แสดงความคิดเห็นมีการวางแผน และทำงานร่วมกับผู้อื่นจึงเกิดความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่มีการตรงต่อเวลาในการค้นหาคำตอบ รู้จักการรอคอย และซื่อสัตย์ต่อผู้ร่วมกิจกรรมเป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝังวินัยในตนเองที่จะเกิดขึ้น และทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่องจนเกิดความเคยชินเพื่ออยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยจำแนกโดยรวมและรายด้าน มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$ ทั้งนี้ พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความซื่อสัตย์ที่สังเกตก่อนการทดลองระหว่างทดลองและหลังการทดลองในช่วงทดลองการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยจากการมีค่าเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยมากขึ้นที่สุด แสดงว่าพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความซื่อสัตย์ ที่สังเกตระหว่างทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงมากขึ้นกว่าสังเกตก่อนทดลองและสังเกตหลังทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงมากขึ้นกว่าสังเกตระหว่างการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ การจัดการเรียนรู้แบบนักวิจัยมีการสังเกตพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์เด็กปฐมวัยรักษากฎกติกาในการทำกิจกรรมร่วมกันไม่หยิบของของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาตและไม่หยิบของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตัวเด็กปฐมวัยแสดงออกได้ด้วยตนเองทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ กมลจันทร์ ชื่นฤทธิ์ (2550) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการแสดงออกโดยการไม่นำสิ่งของที่มิได้เป็นของตนเองมาเป็นของตนเอง เมื่อเห็นของเล่นที่เป็นของเพื่อนสามารถนำมาคืนเพื่อน พูดความจริงไม่พูดโกหก ตรงต่อเวลาในกฎระเบียบวินัย มีความเคารพในสิทธิของผู้อื่น ยอมรับการกระทำที่ไม่ถูกต้องของตนเอง แสดงว่าการทดลองครั้งนี้ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีวินัยในตนเองด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับร้อยละ 98

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความมีวินัยในตนเองด้านการรอคอยที่สังเกตก่อนการทดลองระหว่างการทดลองและสังเกตหลังทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยมากขึ้นแสดงว่าพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านรอคอยที่สังเกตระหว่างทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงมากขึ้นกว่าสังเกตก่อนทดลองและสังเกตหลังทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงมากขึ้นกว่าสังเกตระหว่างการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ การจัดการเรียนรู้แบบนักวิจัยมีการสังเกตพฤติกรรมด้านการรอคอยเด็กปฐมวัยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและไม่รังแกเพื่อนเมื่อขณะทำกิจกรรมเข้าแถวตามลำดับก่อน-หลัง เด็กปฐมวัยแสดงออกได้ด้วยตนเองทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ กมลจันทร์ ชื่นฤทธิ์ (2550) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการแสดงออกทางด้านอารมณ์ที่สามารถปฏิบัติตน

มารยาททางสังคมการควบคุมการกระทำของตนเองได้ในการทำกิจกรรม แสดงว่าการทดลองครั้งนี้ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีวินัยในตนเองด้านการรอคอยอยู่ในระดับร้อยละ 98

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านการตรงต่อเวลาที่สังเกตก่อนการทดลองระหว่างทดลองและสังเกตหลังทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยมากขึ้นแสดงว่าพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านตรงต่อเวลาที่สังเกตระหว่างทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงมากขึ้นกว่าสังเกตก่อนทดลองและสังเกตหลังทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงมากขึ้นกว่าสังเกตระหว่างการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ การจัดการเรียนรู้แบบนักวิจัยมีการสังเกตพฤติกรรมด้านการตรงต่อเวลาเด็กปฐมวัยร่วมทำกิจกรรมให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดปฏิบัติเหมาะสมกับเวลาเริ่มและเลิกกิจกรรมโดยฟังสัญญาณในระดับที่เด็กปฐมวัยแสดงออกได้ด้วยตนเองทุกครั้งซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของคณินท์ นิลจันทร์ (2547) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการแสดงออกตามกฎเกณฑ์เวลาที่กำหนดทำกิจกรรมและเล่นตามขั้นตอนในเวลาที่กำหนดได้เมื่อได้ยินสัญญาณหมดเวลาหยุดทำกิจกรรมและเลิกเล่นทันทีเก็บของเล่นทันทีที่เลิกเล่นตามเวลาที่กำหนดและไม่ตอรองขอยืดเวลาในการเล่นต่อแสดงว่าการทดลองครั้งนี้ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับร้อยละ 98

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านรับผิดชอบ ที่สังเกตก่อนการทดลองระหว่างทดลองและหลังการทดลอง มีค่าเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยมาก แสดงว่าพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านรับผิดชอบ ที่สังเกตระหว่างทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงมากขึ้นกว่าสังเกตก่อนทดลอง และสังเกตหลังทดลองมีค่าเปลี่ยนแปลงมากขึ้นกว่าสังเกตระหว่างการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ การจัดการเรียนรู้แบบนักวิจัยมีการสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อเด็กปฐมวัยตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมที่ได้มอบหมายเก็บของเข้าที่เรียบร้อยและรู้จักช่วยเหลือตัวเองในระดับที่เด็กปฐมวัยแสดงออกได้ด้วยตนเองทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของต้องจิตต์ จิตติ (2547) กล่าวว่า พฤติกรรมที่แสดงออกในรูปของความตั้งใจทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย การดูแลเก็บรักษาของใช้ของตนเองและส่วนรวมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยแสดงว่าการทดลองครั้งนี้ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับร้อยละ 99

ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยสามารถช่วยส่งเสริมพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยได้ดี ทั้งนี้ถ้าเด็กได้รับการสนับสนุนส่งเสริมและฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ ที่เด็กได้รับจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทำให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในด้านความรับผิดชอบ ด้านการตรงต่อเวลา ด้านการรอคอย ด้านความซื่อสัตย์ ทั้งนี้ครูยังมีบทบาทสำคัญที่ต้องสอดแทรกพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง ในทุกขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ และกระตุ้นให้เด็กสามารถตัดสินใจได้โดยไม่ต้องรอผู้ใหญ่ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา การรอคอย และซื่อสัตย์ ซึ่งความมีวินัยในตนเองนี้จะส่งผลให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเองทำและเป็นบุคคลที่อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่จะศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยสามารถที่จะศึกษาและใช้แนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กวัยนี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การจัดการเรียนรู้แบบเด็กันักวิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้แบบนักวิจัยไว้หัวข้อเรื่องละ 2 สัปดาห์ และมีการกำหนดการเรียนรู้ตามขั้นตอน ครูต้องศึกษาหลักการขั้นตอนต่างๆ และทำความเข้าใจเพื่อนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเด็กันักวิจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านอื่น เช่น การเป็นผู้นำผู้ตาม การเป็นผู้ให้ผู้รับ ความมีระเบียบและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลจันทร์ ชื่นฤทธิ์.(2550).การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม ประกอบ
เพลงคุณธรรมตามพระราชดำรัส. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ศึกษานิพนธ์, กระทรวง. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ต้องจิตต์ จิตติ. (2547). **การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย.ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิรินทร์ นิลจันทร์. (2547). **ผลของการจัดกิจกรรมเล่านิทานที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยใน**
ชุมชนแออัดคลองเตย. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). **การจัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ.(2543). **สร้างวินัยให้ลูกคุณ**. กรุงเทพฯ : ชันดำการพิมพ์.

References

- Chitdee, T. (2004). **Development of self-discipline in children**. Master's thesis,
Srinakarinwirot University.
- Chuenrit, K. (2007). **Development of self-discipline in children's events. Music by**
the moral pitfalls. Master's thesis, Srinakarinwirot University.
- Ministry of Education. (2003). **Curriculum early childhood education act 2546**.
Bangkok : Ministry of Education.
- _____. (2003). **Guide early childhood education curriculum B.E. 2546**.
Bangkok : Ladprao Ministry of Education.
- _____. (1999). **national education act B.E. 2542**. Bangkok : Ministry of Education.
- Ninchan, S. (2004). **Effect of storytelling events for the discipline of their children in**
Klong Toey slum. Master's thesis, Srinakarinwirot University.
- Pinyoanantapong, S. (2002). **Classification and evaluation of a new child**. Bangkok :
Srinakharinwirot University.
- Trankasombat, U. (2000). **How to discipline your child**. Bangkok : Santa printing.